

60 jaar Israël: Een nieuw geluid (deel 6)

Jacqueline Looman

Ruim zes maanden geleden pakte de Israëlische politie in Tel Aviv acht neonazi's op. Ze hadden een synagoge beklad met hakenkruizen en wilden zelfs Hitlers geboortedag herdenken voor het Jad VaShem-museum. De jongeren zijn afkomstig uit Rusland en wonen al een aantal jaren in Israël. Zeven van de acht zijn niet Joods. De schok in Israël was enorm!

Niet vervolgd

Neonazisme is een ideologie van na de Tweede Wereldoorlog, die ervan uitgaat dat het Arische ras superieur is. Neonazi's zien Joden als het grootste gevaar, omdat ze uit zouden zijn op de wereldheerschappij en de vernietiging van het blanke ras. Sommigen ontkennen zelfs de Holocaust. Vreemd genoeg bestaat er in Israël nog geen wet voor de vervolging van neonazi's. Simpelweg omdat men nooit had kunnen bedenken dat dit in Israël zou kunnen voorkomen!

Wet op de Terugkeer

De jongens behoren tot de groep Russen die formeel niet Joods zijn, maar toch op basis van de Wet op de Terugkeer naar Israël zijn geëmigreerd. In het top-immigratiejaar 1990 kwamen zo'n 180.000 Russen naar Israël. De civiele terugkeerwet dateert van 5 juli 1950. Hierin staat dat iedere Jood het recht heeft zich in Israël te vestigen en het staatsburgerschap te verkrijgen. Uitgezonderd zijn criminele Joden of Joden die zijn overgegaan naar een andere godsdienst. Om die reden werden al diverse Messiasbelijdende Joden de toegang tot het land ontzegd! In 1971 breidde men het recht op terugkeer uit op basis van familiebanden. Dus de niet-Joodse echtgenoot of het niet-Joodse (klein)kind van een Jood was nu ook welkom. Men wilde hiermee het uiteenvallen van families voorkomen, maar zorgde tegelijkertijd voor een enorme maas in de wet!

De orthodoxie

De weerstand van de religieuze Joden tegen het zionisme en de massale immigratiegolven was in eerste instantie enorm. Zij geloofden immers dat uitsluitend de Messias de Joodse staat zou herstellen en hen zou terugbrengen. De orthodoxie zag het zionisme als rebellie tegen God.

Een omslag in deze denkwijze bracht rabbijn Abraham Isaac Hacoen Kook, die in 1921 opperrabbijn van de azhkenazische Joden in Israël werd. Hij probeerde het politiek zionisme en het orthodoxe jodendom met elkaar te verzoenen. Rabbijn Kook drong er zelfs bij de religieuzen op aan zich in Palestina te vestigen. Hij zei: "Zionisme is feitelijk een instrument van God om Zijn Goddelijke schema en de terugkeer van de Joden naar hun thuisland te bevorderen, ... God wil dat de Kinderen van Israël naar huis terugkeren om een soevereine Joodse staat te stichten ... Bovendien is het cultiveren van het Land een gebod op zichzelf. Daarom is het vestigen in Israël een religieuze plicht en helpt het zionisme Gods wil".

Een ander probleem van de religieuzen met het zionisme was dat de meeste zionisten seculier zijn. Vooral de kibboets werd als een groot kwaad gezien, omdat hun motto 'vrijheid-blijheid' totaal in strijd was met de Joodse wet. Maar ook hierover dacht rabbijn Kook anders: "Seculiere zionisten mogen denken dat ze het voor politieke, nationalistische of socialistische redenen doen, maar in feite is de werkelijke reden een religieuze Joodse vonk in hun ziel, die door God is ingeplant. Zonder te weten, dragen zij bij aan het Goddelijke schema en aan het uitvoeren van een grote mitswa. De rol van de religieuzen is hen te helpen een Joodse staat op te richten ..."

Die opmerking deed nogal wat stof opwaaien. Maar ook gezaghebbende rabbijnen, zoals Jehoeda Shlomo Alkalai en Zwi Hirsch Kalischer predikten dat de messiaanse verlossing juist bespoedigd moest worden door de inzameling van alle Joden, de cultivering van het land en het dagelijks gebruik van de Hebreeuwse taal.

Israël vandaag

Vooral orthodoxe Joden maken zich zorgen over de vele niet-Joden in Israël. Naar schatting zijn dat er al 400.000 onder de één miljoen Russische immigranten. Het religieuze Jodendom erkent de Joodse identiteit uitsluitend als de moeder Joods is. "De immigranten splijten het Joodse volk ... Ze brengen de Joodsheid van de staat Israël in gevaar", roepen ze. "De enige

oplossing tegen deze dreiging is bekering tot het Jodendom op orthodoxe wijze.” Het voorval met de neonazi's deed hen wederom de straat opgaan om te demonstreren tegen “het grote gevaar van de Wet op de Terugkeer voor de Joodse identiteit”.

Echter voor veel (Russische) immigranten is het een bittere pil dat ze in hun geboorteland als tweederangs burgers werden behandeld en als 'Jood' werden geregistreerd en dat hen eigenlijk nu weer hetzelfde overkomt.

Heel illustratief is het verhaal van Irina: “Na mijn huwelijk met een volle Jood probeerden we ons als sovjetburgers te laten registreren. Vooral onze kinderen hoopten we hiermee in de toekomst moeilijkheden te besparen. Maar de autoriteiten registreerden ons toch als Joden. Om ons te bevrijden van een staat die onze identiteit wilde bepalen, zijn we naar Israël vertrokken, maar hier gebeurt hetzelfde: hier ben ik een goja (heiden). ... Ik wist dat 'joodsheid' hier alleen door de moeder werd bepaald, maar ik had nooit vermoed dat het hallachisch Jood-zijn het leven hier beheerst. ... Nota bene in de Joodse staat, het land waar ik dacht op mijn plaats te zijn, heb ik de Russische nationaliteit! Het is moeilijk om Jood te zijn in Rusland, maar om Rus te zijn in Israël is veel moeilijker”.

Wat betekent dit in de praktijk? We gaan weer terug naar Irina: “De situatie is verwarrend voor onze kinderen. De jongste, Alexander, heeft een keppel opgezet. Hij voelt zich hier helemaal thuis. Ik heb hem nog niet verteld dat hij volgens de Israëlische wet helemaal niet Joods is, dat hij niet besneden is ... en dat hij opgroeit zonder nationaliteit”. Voor de toekomst houdt dit in dat deze kinderen dus niet volgens de Joodse wet (hallacha) kunnen trouwen en ook niet volgens de Joodse traditie kunnen worden begraven, tenzij zij zich bekeren tot het Jodendom! Het zijn tot verdriet van veel Israëli's nog steeds de rabbijnen, een minderheid, die over familie- en erfrechtzaken beslissen.

De meeste immigranten hebben geen uitsproken mening over Israël. Het is voor hen een plek aan de Middellandse Zee, waar ze veelal uit economische redenen naartoe zijn vertrokken. Een bekering naar het Jodendom is voor hen zoiets als toetreden tot de Communistische Partij. Veel

Russische Joden voelen zich bedrogen en menen dat ze slechts naar Israël zijn gehaald als antwoord op de explosief groeiende Palestijnse bevolking; als extra stem tijdens de verkiezingen en om het defensieapparaat in stand te houden.

Aan de andere kant is het de religieuze Joden een doorn in het oog dat zij de Joodse wetten negeren. Sommige Russische slagerijen verkopen volop karbonades. Dat deze immigranten op den duur werkelijk een gevaar zullen worden voor de Joodse identiteit is niet ondenkbaar. Toch mogen we ook weten dat God Zijn oogappel bewaart en Zijn plannen met Zijn volk zal volvoeren!

Bronnen:

Haaretz sept. 2007,

Israel National News 27 maart 2008,

'Een volk dat alleen woont'- Els van Diggele en diverse websites.